

ZADAR

I OKOLICA

88 SLIKA U BOJI

Wydawnictwo Literackie
Lwów 1938

ZADAR

I OKOLICA

Wydawnictwo Literackie
Lwów 1938
Cena 1,50 zł

BIBLIOTEKA: »MALE TURISTIČKE MONOGRAFIJE«

Broj 29

Uredništvo:

prof. Anuška Novaković

ecc. Mato Njavro

prof. Rina Tropan

prof. Katarina Milanović

akad. slikar Jure Amižić

prof. Ana Ivelja

Ante Maštrović

Likovna oprema:

ing. arh. Pero Krilanović

Korektor:

prof. Ana Ivelja

Za izdavača:

prof. Anuška Novaković, direktor

**ZADAR
I OKOLICA**

Tekst:

prof. Valentin Uranija

Snimatelji:

Antun Tasovac
mr. Mladen Grčević
Milan Babić
Vilko Zuber
Sulejman Balić
ing. Ante Zubović
Đuro Griesbach

Copyright by »Turistkomerc«
Sva prava pridržana

Izdavač:

»Turistkomerc«, Zagreb, Ilica 26/I

Zagreb, 1975.

U svom tromilenijskom postojanju, višestoljetno središte Liburna, tisućgodišnji glavni grad Dalmacije, Zadar, još i danas oduševljava svojom jedinstvenom prošlošću među jadranskim gradovima. Njegova je privlačnost i u tome što se svojim zdanjima idealno smjestio u središtu jedne, po ljepoti jedinstvene, jadranske regije. Blaga mediteranska klima, bistra zeleno-plava morska pučina s desecima otoka i otočića prosutih u nizovima, čipkasto razvedena obala s prekrasnim šljunčanim plažama, slikovita naselja s karakterističnim dalmatinskim građevinama, plodnim docima i dragama, maslinjacima i vinogradima. Svuda ljepota: mirisne, vječno zelene šume pinijske i česmine, veličanstveni starina Velebit sa svojim šumama, goletima, pećinama i surovim gordim strminama kanjona.

Sapet nitima prošlosti u kolijevci nastajanja i areni svoga bivstvovanja, oživljen snagom svoga naroda, snažno pruža svoje izdanke duboko u kopno. Drevna zdanja i uske »kuntrade« sastaju se u spektru vremena s modernim građevinama u armirano-betonskoj visokogradnji i širokim bulevarima na novim prostorima. Sunčev disk, visoko odbačen s Velebita, svoju putanju završava kao jarko crvena lopta, malo gdje tako čarobno lijepo kao ovdje. Ne zna se kada je ovdje ljepše: u podne, kad maestral raznosi svježinu mora i napinje bijela jedra, u smiraj dana, ili za tihe noći.

Dođite, otkrijte zadarske ljepote, uživajte u njima!

GEOGRAFSKI POLOŽAJ I KLIMA

Zadar je središte komune i najznačajniji grad zadarske regije. Ovaj dalmatinski grad u SR Hrvatskoj i SFR Jugoslaviji ima više od 50 000 stanovnika, a to je polovica od ukupnog broja stanovnika na području cijele općine. Na sjeveru i istoku regija je omeđena rijekama Zrmanjom i Krkom, na jugu i zapadu prostire se u morskom prostranstvu sa 17 otoka i 117 otočića. Obala zadarskog područja i otočja vrlo je razvedena, s mnogo uvala, zaljeva, luka, lučica, kanala, tjesnaca i šljunčanih plaža s plićacima. Gorostasna planina Velebit nadvila se nad valovitim bukovičkim kršem i plodnim Ravnim Kotarima.

Klima regije izrazito je mediteranska. Smještaj Zadra, u zaklonu od hladnih sjevernih vjetrova (bure) i juga (široka), otvoren prema ljetnom rashlađujućem maestralu, gotovo je optimalan. Srednja godišnja temperatura zraka iznosi 14,5°C, u srpnju 23,2°C, u siječnju 5,7°C. Posvuda rastu masline, smokve, borovi, čempresi i oleandri.

POVIJEST ZADRA

Ime Zadra staro je koliko i naselje, možda i starije. Porijeklo nas vodi u predilirsko, predindoevropsko — mediteransko. Možda se postanak i značenje veže za neki hidrografski pojam.

Prvi se nazivi za naselje i stanovništvo javljaju u grčkim izvorima: Idassa, Jadasini. Poslije rimske okupacije ime naselja i stanovnika često se javlja u pisaca i natpisima: Jader, Jadera i Jadra. U ranom srednjem vijeku Hrvati od Zadra tvore Zadar (Zara u mletačkom govoru). Slaveni su Zadar nazivali i Grad, kako ga i danas zove okolno stanovništvo, posebno otočani.

SADRŽAJ

GEOGRAFSKI POLOŽAJ I KLIMA	9
POVIJEST ZADRA	9
SPOMENICI KULTURE	69
MUZEJI, BIBLIOTEKE, ARHIV	78
KULTURNI ŽIVOT ZADRA	80
SPORTSKI ŽIVOT	81
ZADAR NOĆU	81
PROMETNE VEZE	81
HOTELI, RESTORANI, KUPALIŠTA	83
TURISTIČKE POSLOVNICE I ORGANIZACIJE, PAR- KIRALIŠTA, RENT A CAR, AUTO-SERVISI, TR- GOVINE, SUVENIRI I OSTALE VAŽNIJE ADRESE	86
TURISTIČKA MJESTA U ZADARSKOJ OPĆINI	90

Prema mišljenju Republ. sekret. za prosvj., kult. i fiz. kult. SRH
br. 5380/1-1974. od 29. X 1974. ova se knjiga smatra proizvodom iz
čl. 36. stav 1. točka 7. Zakona o oporezivanju proizvoda i usluga
i na nju se ne plaća porez na promet.

Tisak: TISKARA »TURISTKOMERC«, Zagreb
GRAFIČKI ZAVOD HRVATSKE, Zagreb

